

UCHWAŁA

Dnia 20 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant inspektor sądowy Anna Tarasiuk

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej,
na posiedzeniu jawnym w dniu 20 maja 2024 r.,
z udziałem obrońcy J. M. – prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. – prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. P. S. oraz A. M. - prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. delegowanej do Prokuratury Krajowej
wniosku Prokuratury Krajowej Wydziału Spraw Wewnętrznych z dnia 27 grudnia 2023 r. o podjęcie uchwały o zezwoleniu na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. J. M. za czyn wypełniający dyspozycję art. 178a § 1 k.k.;
na podstawie art. 135 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze

uchwalił

I. zezwolić na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej – **J. M.** – Prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. za to, że w dniu 28 czerwca 2023 roku, przy [...] w W. znajdując się w stanie nietrzeźwości (*I badanie Alco-Sensorem - 0,33 mg/l o godz. 7:44, II Badanie urządzeniem Alco-Sensorem – 0,30 mg/l o godz. 8:01, III badanie alkometrem – 0,308 mg/l o godz. 8:41, IV badanie alkometrem – 0,282 mg/l o godz. 8:44 – alkoholu w wydychanym powietrzu*) prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki N. o nr rej. [...], to jest czynu wyczerpującego znamiona występkę z art. 178a § 1 k.k.;

II. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Naczelnik Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej wnioskiem z dnia 27 grudnia 2023 r., sygn. [...], wniósł w trybie art. 135 § 1 i 5 prawo o prokuraturze o podjęcie uchwały w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, wobec J. M. – Prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. za czyn z art. 178a § 1 k.k.

Na posiedzeniu w dniu 20 maja 2024 r. obrońca J. M. wniósł o uwzględnienie tego wniosku i złożył do akt sprawy oświadczenie prokuratora J. M. o wyrażaniu zgody na podjęcie uchwały zgodnie z wnioskiem.

W oparciu o przedłożone przez Naczelnik Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej akta śledztwa [...] Sąd Najwyższy ustalił następujący stan faktyczny: J. M. jest prokuratorem Prokuratury Rejonowej w W. Posiada samochód osobowy marki N. o nr rej. [...]. W dniu 28 czerwca 2023 r. J. M. poruszał się ww. pojazdem ul. [...] w W. jadąc w kierunku ul. [...]. Tego samego dnia funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego Komendy [...] Policji prowadzili działania w rejonie dzielnicy [...] ramach akcji „Trzeźwy Kierowca” w godz. 5:00-13:00. Ok. godz. 7:35 funkcjonariusze zatrzymali do rutynowej kontroli trzeźwości kierującego samochodem osobowym marki N. o nr rej. [...]. Kierującym okazał się J. M. prokurator Prokuratury Rejonowej w W., którego poddano badaniu na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu przy użyciu urządzenia typu Alco-Sensor IV, badania wykazały: I badanie Alco-Sensorem 0,33 mg/l o godz. 7:44, II urządzeniem Alco-Sensorem – 0,30 mg/l o godz. 8:01, III alkometrem – 0,308 mg/l o godz. 8:41, IV alkometrem – 0,282 mg/l o godz. 8:44 – alkoholu w wydychanym powietrzu. Wykorzystane urządzenia posiadały aktualne świadectwa wzorcowania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, celem postępowania w przedmiocie wyrażenia zgody na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej jest ustalenie czy zgromadzony przez prokuratora materiał dowodowy wskazuje na dostateczne podejrzenie, że prokurator w stosunku do którego oskarżyciel (wnioskodawca) skierował do sądu

dyscyplinarnego wniosek o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej swoim zachowaniem (działaniem lub zaniechaniem) zrealizował znamiona przestępstwa opisanego we wniosku (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2003 r. sygn. akt SNO 29/03, uchwała Sądu Najwyższego z 23 lutego 2006 r. sygn. akt SNO3/06, uchwała Sądu Najwyższego z 18 lipca 2016 r. sygn. akt SNO 28/16).

Wobec powyższego wniosek Naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej o wyrażenie zgody na pociągnięcie prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. do odpowiedzialności karnej zasługiwał na uwzględnienie. Dokonana weryfikacja materiału dowodowego w kontekście dostatecznie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez prokuratora czynu wyczerpującego znamiona występkę z art. 178a § 1 k.k. prowadzi bowiem do wniosku, iż wersja wydarzeń zaprezentowana przez wnioskodawcę jest w uprawdopodobniona w stopniu dostatecznym.

Poza sporem jest, że przewidziany w art. 135 § 5 prawo o prokuraturze Sąd Najwyższy wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. To oznacza, że materialna podstawa decyzji w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej jest w istocie tożsama z pojęciem użytym w art. 313 § 1 k.p.k. Postępowanie o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej jest wyłącznie postępowaniem incydentalnym w ramach toczącego się postępowania przygotowawczego (lub sądowego, w sprawach, w których wniosek złożył oskarżyciel prywatny lub subsydiarny), a sąd dyscyplinarny nie musi mieć pewności, że przestępstwo zarzucane we wniosku faktycznie zostało przez prokuratora popełnione. Sąd dyscyplinarny nie czyni bowiem ustaleń w zakresie winy, gdyż ta może być bowiem ustalona jedynie przez sąd powszechny w postępowaniu karnym (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 1 października 2015 r., SNO 57/15, LEX nr 1816579).

W ocenie Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do wydania uchwały zgodnie ze złożonym wnioskiem, albowiem zachodzi dostatecznie

uzasadnione podejrzenie popełnienia przez J. M. przestępstwa stypizowanego w przepisie art. 178a § 1 k.k.

Przestępstwa określonego w art. 178a § 1 k.k. dopuszcza się ten, kto znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, prowadzi pojazd mechaniczny w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym. Przestępstwo to zalicza się do tzw. powszechnych przestępstw abstrakcyjnego narażenia na niebezpieczeństwo i dla realizacji jego znamion nie jest niezbędne wystąpienie jakiegokolwiek skutku, ma zatem charakter formalny. Może zostać popełnione tylko umyślnie. Sprawca musi mieć zatem świadomość znajdowania się w stanie nietrzeźwości lub odurzenia, co nie, oznacza, iż musi znać poziom stężenia alkoholu we krwi, gdyż świadomość istnienia takiej okoliczności, czyli stanu nietrzeźwości, rozumiana być musi jako wynikająca z poziomu rozwoju psychicznego sprawcy zdolność rozpoznania określonego stanu własnej osoby (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 września 2008 r., sygn. akt V KK 160/08). W doktrynie zauważa się, że uruchomienie i prowadzenie pojazdu mechanicznego wymaga zamiaru bezpośredniego, natomiast fakt znajdowania się przez prowadzącego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego może być objęty także zamiarem ewentualnym (por. M. Marek, Kodeks karny. Komentarz, Warszawa 2010, s. 424).

Należy przy tym podnieść, że prokurator J. M. został ujęty na gorącym uczynku, gdyż prowadził pojazd mechaniczny marki N. będąc w stanie nietrzeźwości. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd, że schwytanie sprawcy na gorącym uczynku ma miejsce podczas popełniania lub usiłowania popełniania przestępstwa albo bezpośrednio potem, czyli w miejscu jego dokonania bądź usiłowania (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 2005 r., I KZP 21/05, Lex 153336).

Zgodnie z art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, zabrania się kierowania pojazdem, prowadzenia kolumny pieszych, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt osobie w stanie nietrzeźwości, w stanie po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu. Stan nietrzeźwości jest zaś zdefiniowany w art. 115 § 16 k.k. i zachodzi wtedy, gdy

zawartość alkoholu we krwi przekracza 0,5 promila albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość lub zawartość alkoholu w 1 dcm³ (litrze) wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość.

Poczynione w niniejszej sprawie ustalenia dowodzą, iż zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie, popełnienia przez J. M. – Prokuratora Prokuratury Rejonowej w W., występkę opisanego w dyspozycji przepisu art. 178a § 1 k.k.

Nie można przyjąć nadto, aby w realiach tej sprawy czyn prokuratora cechował się znikomym stopniem społecznej szkodliwości.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy rozstrzygnął, jak w uchwale.

[M. T.]

[ms]